

Declaracion institucionau deth 25 de noveme de 2022

Dia Internacionau entara Eliminacion dera Violéncia vèrs es Hemnes

Aué, 25 de noveme, mos convocam entà commemorar eth Dia Internacionau entà l'Eliminacion dera Violéncia vèrs es Hemnes. Era violéncia contra es hemnes a fòrça formes, e a un impacte enes sues vides que depen, era grana mesura, d'ua garantie d'accès a drets basics entara sua recuperacion.

De totes es formes de violéncia maschista, es violéncias sexuaus son es mès frequents, es mès ocultades e es mès normalitzades. Tot açò hè des violéncias sexuaus un compausant centrau deth patriarcat. No an a veir damb eth sèxe mès damb eth poder. Eth poder de causificar, d'umiliar, de dominar, de disciplinar, de generar pòur e de limitar era libertat des mainades, es adolescents e es hemnes. Eth poder de crear l'expectativa social qu'es òmes les cau préner era iniciatiua en sèxe e non arturar-se enquia arrecéber ua negativa dirècta. Quitament eth poder d'ignorar ua negativa o de traspasar es limits damb era insisténcia.

Tanben eth poder de produir un sentiment de vergonha entà auer patit ua agression sexuau, eth poder de responsabilizar e culpabilitzar es victimes/subviventas (coma anaue vestida, qué auie consumit, en quin lòc ère, s'anaue soleta...) eth lòc d'soslinhar l'agressor coma unic responsable. O eth poder de reméter en causa era intencion des planhentes. E, de manèra principau, eth poder de crear un imaginari en qu'es agressions les comet un desconèishut a l'espaci public damb perfil psicopata e depravat, maugrat qu'era major part des agressions, mès que mès aqueres mès grèus, arriben es espacis consideradi privadi e es agressors mès abituaus non an un perfil concrèt. Les cometen amics, cobles, companhs d'estudis o de trabalh, vesins, familhaus o referents pròplèus.

Es moviments feministes d'arreu deth ma s'an revelat contra aquest poder patriarcau, an soslinhat es causes e es consequéncias des violéncias sexuaus e n'an identificat es diuèrses expressions en toti es encastres en qué arriben (familhau, deth coble, social o comunitari, laborau, educatiu, digitau o politic). Tanben an denonciat era cultura dera violacion que normalize e accèpte era violéncia sexuau envèrs es hemnes e an generat ua ondada de sororitat entà arreconéisher era votz des hemnes que denóncien e entà acompanyar-les.

Simultanèaments, es feminismes an impulsat dus grani cambiaments. Eth prumèr lòc, an metut eth consentiment ath centre. Era libertat sexuau includís practicar sèxe tan soent coma se volerà e damb qui se volgue, atau coma refusar hè'c. Açò interpela tota era societat e mès que mès as òmes, pr'amor que se desprenen des estereotips e des ròtles de genre en qué les socializa eth patriarcat, pr'amor qu'aprenen a identificar en eri madeishi e en sòn entorn d'amistats, familhaus e companhs de trabalh o d'òci totes aqueres actituds e conductes que legitimen, banalizen o que dirèctaments constituïssen violéncia sexuau.

E, eth dusau lòc, es feminismes an exigít que se hèsque efectiva era dilligéncia deguda des poders publics e que s'eradique tota forma de violéncia institucionau. Ua

responsabilitat qu'abaste tant es polítiques de prevenció coma es d'apariament, es quaus an d'èster sufisentaments dotades de recursi economic e requerissen era maximala colaboracion e cooperacion interinstitucionau e intersectoriaua.

Aguesta ei eth compromís que refermam totes es institucions polítiques deth país. Un compromís damb eth gatge de toti es drets que se ven alebadi damb es violéncies sexuaus: dempús deth dret ara seguretat, ath dret ara integritat física e psicològica, en tot passar peth dret ara salut, eth dret ara educacion o eth dret ara participacion sociau e política. En definitiva, un compromís damb era libertat des hemnes que mos li cau hèr tanben ua societat més liura.

